

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 5. november 2024

Sak 2024/1324 – Nord-Aurdal jeger og fiskerforening - org.nr. 983 604 420 - klage over vedtak om avslag på søknad om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, medlemmene Shabneet K. Bains og Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

- (1) Nord-Aurdal jeger- og fiskerforening (klager) søkte 21. februar 2024 om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon.
- (2) Lotteritilsynet ba i brev 13. mars 2024 om ytterligere informasjon om foreningens aktivitet for barn og unge under 18 år, herunder informasjon om hvor mange av medlemmene under 18 år som jevnlig deltar på arrangementer og treninger samt hvor ofte foreningen har treninger og arrangementer for personer under 18 år.
- (3) Klager besvarte henvendelsen ved 20. mars 2024. Klager opplyser at antall medlemmer under 18 år varierer, og at foreningen ikke stiller krav om medlemskap for å kunne delta på klagers aktiviteter. Klager viser videre til følgende aktiviteter for barn og unge; ukentlig leirdueskyting med opplæring/instruksjon med autoriserte hagleinstruktører og utlånsvåpen, leirdueskyting etter forespørsel fra egne grupper med autoriserte hagleinstruktører og utlånsvåpen, jegerprøvekurs med autorisert instruktør, fiske/fiskekurs/fluekastekurs, familiedag, opplæringsjakt. Klager opplyser videre at foreningen har eget ungdomsutvalg, som skal jobbe for å få opp aktiviteten og medlemskap blant unge under 18 år.
- (4) Lotteritilsynet avslo søknaden 21. juni 2024, med den begrunnelse at foreningens virksomhet i hovedsak fremstår som hobby- og fritidsaktiviteter for voksne.
- (5) Klager påklaget vedtaket 11. juli 2024. Klager viser til tidligere innsendt informasjon om foreningens aktivitet rettet mot barn og unge under 18 år, og understreker at denne aktiviteten ikke kan leses ut fra antall medlemmer under 18 år ettersom klagers arbeid og aktivitet er åpen for alle, og at dert ikke kreves medlemskap for å delta. Klager viser til at selv om målet er at deltakere på foreningens aktiviteter skal bli medlemmer, så er opplysnings- og informasjonsarbeidet som foreningen driver vel så viktig. Klager vedlegger i den forbindelse vedtatte handlingsplaner og arbeidsplaner for foreningen, som viser overordnede vedtatte satsninger når det gjelder barn og unge. Klager viser videre til at subsidierte priser og gratis arrangementer for barn og unge er noe foreningen kan tilby

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

fordi foreningen tidligere har mottatt midler blant annet gjennom lotteri. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

- (6) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 23. august 2024 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (7) Det rettslige grunnlaget er lov 18. mars 2022 nr. 12 om pengespill (pengespilloven) og forskrift 17. november 2022 nr. 1978 om pengespill (pengespillforskriften).
- (8) Lotteritilsynet kan gi ikke-fortjenestebaserte organisasjoner tillatelse til å tilby pengespill, jf. pengespilloven § 18. Overskuddet fra pengespillene kan ikke finansiere fritidsaktiviteter for voksne, jf. pengespilloven § 19.
- (9) Det følger av pengespillforskriften § 38 tredje ledd at virksomhet som utgjør hobby – eller fritidsaktiviteter for voksne, ikke kan godkjennes. Organisasjoner som også har en vesentlig del av virksomheten rettet mot barn og unge under 18 år, kan likevel godkjennes for den delen av virksomheten.
- (10) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (11) Nord-Aurdal jeger- og fiskerforening sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 21. juni 2024 om avslag på søknad om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon.
- (12) Det følger av pengespilloven § 18 at ikke-fortjenestebaserte organisasjoner kan få tillatelse til å tilby pengespill dersom de er a) registrert i Frivillighetsregisteret, b) har frivillig innsats som en viktig del av virksomheten, c) ikke er tilgjengelig for en lukket krets og d) ikke driver virksomhet som gir privatøkonomiske fordeler. Etter pengespilloven § 19 skal overskuddet fra pengespillene ikke finansiere fritidsaktiviteter for voksne.
- (13) Den nærmere avgrensningen av hva som utgjør en ikke-fortjenestebasert organisasjon, frivillig innsats, lukket krets og privatøkonomiske fordeler er regulert i pengespillforskriften § 38. Det følger av § 38 tredje ledd første punktum at organisasjoner som har virksomhet som utgjør hobby- eller fritidsaktiviteter for voksne, ikke kan godkjennes.
- (14) Det følger av Prop. 220 L (2020-2021) punkt 14.4.2.4. at kravet i pengespilloven § 19 om at overskuddet ikke skal finansiere fritidsaktiviteter for voksne, innebærer at idrettslag, kor, korps og sosiale samlingsplasser som retter sin aktivitet mot voksne ikke vil få tillatelse til å tilby pengespill. Dette gjelder selv om organisasjonen er ikke-fortjenestebasert og har betydelig frivillig aktivitet.
- (15) Ordlyden i pengespillforskriften § 38 tredje ledd andre punktum åpner imidlertid for at det kan gjøres unntak fra hovedregelen om at organisasjoner som utgjør hobby- og

fritidsaktivitet for voksne ikke kan godkjennes. Dersom en «vesentlig del» av virksomheten er rettet mot barn og unge under 18 år, kan organisasjonen få godkjenning for denne delen av virksomheten. Dette innebærer at det må foretas en konkret vurdering av både alderssammensetningen blant medlemsmassen og omfanget av den faktiske aktivitet som er rettet mot barn og unge.

- (16) Det fremgår av klagers vedtekter § 2 at foreningens formål er å arbeide for at allmennheten skal ha adgang til å utøve jakt og fiske, å sikre en bærekraftig høstning av vilt- og fiskeressurser basert på tilgjengelig kunnskap, å arbeide for økt allmenn forståelse for jakt og fiske, å arbeide for korrekt bruk av våpen, sportsfiskeredskap og jakthunder, å drive aktivt ungdoms- og utdanningsarbeid, å samarbeide med offentlige myndigheter og andre interesseorganisasjoner og å arbeide for å etablere lokale medlemsfordeler. I søknaden 21. februar 2024 oppga klager selv at formålet til foreningen er «[å] fremme jakt-, fiske- og fritidsinteresse hos våre medlemmer i alle aldre. Med spesielt fokus på barn og unge». Hovedaktiviteter for å oppfylle formålet ble oppgitt å være «salg av jaktkort, skytebaneaktiviteter (spesielt leirdue), jegerprøvekurs, fiskekurs, jaktopplæring, hundekurs mm.». Lotterinemnda legger etter dette til grunn at klubbens virksomhet og aktivitet er rettet både mot voksne og barn.
- (17) Spørsmålet blir da videre om den delen av virksomheten som er rettet mot barn og unge utgjør en «vesentlig del» av klagers virksomhet. Klager har selv besvart dette spørsmålet bekreftende i søknaden 21. februar 2024. I e-post til Lotteritilsynet 20. mars 2024 og i klagen 11. juli 2024 har klager vist til at antall medlemmer under 18 år varierer, men at foreningens aktivitet rettet mot barn og unge må ses i sammenheng med at all aktivitet og alle arrangementer som foreningen står for, er åpen for alle og at det ikke kreves medlemskap for å delta ved de ulike aktivitetene. Klager har opplyst at foreningen arrangerer ukentlig leirdueskyting i perioden april til september, og ellers etter ønske/behov og at det da som regel deltar to til fem personer under 18 år. Foreningen har sterkt subsidierte priser året rundt for barn og unge, og på rene rekrutteringskvelder skyter barn og unge gratis. Leirdueskyting for egne grupper arrangeres tre til fem ganger per år, og disse arrangementene er åpne for alle grupper med barn og unge som ønsker å lære om skyting. Disse arrangementene skjer gjerne i samarbeid med skoler eller andre institusjoner, og klager nevner som eksempel «Ung i Valdres» og Kreftforeningens «Treffpunkt», som er for barn i alderen 6 til 16 år. Antall deltakere varierer da ut fra hvilken gruppe som deltar. Klager opplyser at hittil i 2024 har klager hatt to slike arrangement med henholdsvis tolv og 28 deltakere. Også disse arrangementene tilbys til subsidierte priser for barn og unge. På jegerprøvekursene som arrangeres en til to ganger per år, prioriteres unge deltakere, og flertallet som deltar er under 18 år som kan delta til subsidierte priser. Ved fiske/fiskekurs/fluefiskekurs og familiedagene opplyser klager at antall deltakere varierer en del, men at antall deltakere under 18 år ligger på tre til ti deltakere per arrangement. Disse arrangementene er gratis for alle deltakere. Ved opplæringsjakt varierer også deltakere under 18 år, men klager estimerer at det deltar tre til fem personer under 18 år. Opplæringsjakt er gratis for barn og unge.
- (18) Det fremgår videre av handlingsprogram for Norges jeger- og fiskerforbund, som klager er tilknyttet, og som klagers arbeid skal bygge på, jf. klagers vedtekter § 2, at aktivitet for barn og unge er ett av de strategiske målområdene og hovedmål. Det fremgår videre at aktivitet rettet mot barn og unge skal være en av fire satsningsområder for foreningen, sammen med kvinnesatsing, satsing i sentrale strøk og «Helt vilt (Vilt/fiskemat)». For barne- og ungdomssatsningen er det laget tre aktiviteter som kan gjennomføres; lokale jakt- og fiskeskoler, jaktskytterskolen og Fiskesommer. Lotterinemnda viser også til at et

av foreningens vedtektsfestede formål er «å drive aktivt ungdoms- og utdanningsarbeid», og foreningen har i tråd med dette opprettet et eget ungdomsutvalg.

- (19) Ovennevnte viser at mye av klagers virksomhet er rettet mot barn og unge, og at dette er et satsningsområde for klager. Klager opplyste imidlertid i søknaden at det kun var åtte medlemmer under 18 år, av en total medlemsmasse på 208 medlemmer. Unge utgjør med andre ord en svært liten del av total medlemsmasse. Antall medlemmer under 18 år er ikke alene avgjørende for vurderingen av om hobby- og fritidsforeningen har tilstrekkelig virksomhet rettet mot barn og unge under 18 år, men dette er likevel et viktig moment i helhetsvurderingen som skal foretas. Lotterinemnda viser i den forbindelse til sak 2023/1063. I avsnitt 17 uttales det at:

«Ved vurderingen av om hobby- og fritidsforeninger har tilstrekkelig virksomhet rettet mot barn og unge under 18 år, må det imidlertid legges vesentlig vekt på medlemmenes alderssammensetning. Hensynet til likebehandling og forutberegnelighet, herunder en forståelig og praktikabel regel, tilsier dette».

- (20) Selv om Lotterinemnda ser at klager gjør mye for å få ungdom interessert i jakt og fiske, finner nemnda at det lave antall unge medlemmer må være avgjørende i denne saken. I sak 2016/16 la Lotterinemnda til sammenligning til grunn at seks medlemmer på under 18 år av totalt 25 medlemmer, ikke var tilstrekkelig etter dagjeldende regelverk. Enkeltarrangementer hvor barn og unge er involvert og invitert, endrer ikke oppfatningen av at klager er en forening først og fremst for voksne. Nemnda har derfor kommet til at det på nåværende tidspunkt ikke er dokumentert at klager har tilstrekkelig virksomhet rettet mot barn og unge under 18 år.
- (21) Lotterinemnda har etter en konkret vurdering av opplysningene i saken kommet til at klagers virksomhet i all hovedsak fremstår som hobby- og fritidsaktiviteter for voksne, og at foreningen ikke har vesentlig del av virksomheten rettet mot barn og unge under 18 år.

(22) Konklusjon

- (23) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur